

توسعه پایدار مدیریت روستایی بر مبنای تأثیرپذیری از حکمروایی خوب

(مطالعه موردی: دهستان شروینه شهرستان جوانرود)

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۱۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۰۵/۱۲)

صبح کاکایی

چکیده

مدیریت مطلوب روستاها به دلیل دوری و نزدیکی با کالبد و محدوده شهرها می‌بایست به گونه‌ای باشد که علاوه بر مستقل بودن از لحاظ مدیریت، تمام شاخص‌های حکمروایی مطلوب را نیز به خوبی رعایت کند تا شاهد از هم گسیختگی کالبد روستا توسط مؤلفه‌های نامطلوب نباشیم از این رو این تحقیق به دنبال بررسی وضعیت شاخص‌های حکمروایی مطلوب در مدیریت مجموعه روستاهای دهستان شروینه شهرستان جوانرود می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر بررسی توسعه پایدار مدیریت روستایی بر مبنای تأثیرپذیری از حکمروایی خوب می‌باشد. جامعه آماری مورد پژوهش در این تحقیق شامل جمعیت خانوار روستاهای دارای شورای اسلامی دهستان شروینه شهرستان جوانرود می‌باشد که مشتمل بر ۱۰۶۹ نفر می‌باشند. داده‌های گردآوری شده بر اساس نرم افزار SPSS ۲۲ و آزمون رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج بیانگر آن است که کلیه فرضیه‌های پژوهش در سطح اعتماد ۹۵ درصد و میزان معناداری مطلوب $p < 0/05$ مورد تأیید قرار گرفته‌اند به گونه‌ای که به طور کلی حکمروایی خوب بر توسعه پایدار مدیریت روستایی تأثیر دارد و کلیه زیر متغیرهای حکمروایی خوب بر توسعه پایدار مدیریت روستایی تأثیر دارد.

واژگان کلیدی: مدیریت، روستا، حکمروایی خوب، توسعه پایدار، دهستان شروینه

مقدمه

حکمروایی مطلوب که رویکرد جدید اداره امور عمومی است در قلمرو فراملی، ملی و محلی کاربرد گسترده‌ای یافته است. یکی از ابعاد منطقه‌ای حکمروایی، حکمروایی روستایی است که به کیفیت اداره امور روستایی اشاره دارد. مفهوم حکمروایی روستایی، بیانگر اقتدار سیاسی، اقتصادی و مدیریتی به وسیله شبکه‌ای از کنشگران رسمی حکومت محلی، بخش خصوصی و نهادهای مدنی در حوزه‌های شهری و خصوصاً روستایی است. آنچه که محلی بودن حکمروایی را تعیین می‌کند میزان مشارکت مؤثر ساکنان و کنشگران محلی در تعیین آرمان‌ها و خواسته‌ها محلی و تلاش مشترک برای تحقق اهداف و خواسته‌های جامعه روستایی است (یو آن حیثیت، ۲۰۰۹). در سالیان اخیر از بروزترین و شایع‌ترین رویکردها در زمینه مدیریت روستایی، رویکرد حکمرانی مطلوب روستایی است که در واقع یک نظام مدیریت روستایی به شکل آمیخته و موزون را تداعی می‌کند، که سه ارگان جامعه مدنی، بخش خصوصی و دولت در تمامی برنامه‌ها و پروژه‌ها حضور فعال و مستمر دارند. این الگو، با معیارهایی چون مشارکت، شفافیت، پاسخگویی، قانونمندی، عدالت، کار آیی و توسعه انسانی بر توجه بیشتر به توزیع مناسب خدمات، بالا بردن سطح کیفیت زندگی روستاییان، توسعه بر مبنای مردم‌سالاری، کنترل اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست محیطی روستا تأکید دارد به عنوان مؤثرترین و پایدارترین روش به کارگیری مدیریت چند سطحی روستاها، مطرح شده است. توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در مقیاس‌های محلی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی و پیامدهای توسعه‌نیافتگی مناطق روستایی چون: فقر گسترده، نابرابری فزاینده، رشد سریع جمعیت، بیکاری، مهاجرت و ... توجه به توسعه روستایی و حتی تقدم آن بر توسعه شهری را در پی داشت؛ از این رو توسعه روستایی، فرآیندی چندبعدی و متضمن بهبود پیوسته زندگی و کیفیت آن در جامعه روستایی است؛ در این راستا توجه به سرمایه‌های فرهنگی و اجتماعی به منزله سرمایه‌هایی که موجب پایداری منابع و منافع اقتصادی می‌شود و همچنین حکمروایی

خوب با ارتقای تعامل بین مردم و دولت ضرورت می‌یابد. سه نهاد اصلی دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی زمینه ساز حرکت جامعه به سوی حکمروایی مطلوب یا غیر مطلوب هستند هر یک از این سه نهاد دارای کارکردها و وظایف خاصی هستند که از ترکیب متناسب آن‌ها می‌توان انتظار داشت حکمروایی خوب به وجود آید. دولت با در دست داشتن ابزار اعمال قدرت به تنظیم قوانین و متعادل کردن روابط نهادهای مدنی می‌پردازد. جامعه مدنی تسهیل کننده تعاملات میان اجتماع و سیاست است، بخش خصوصی شغل و درآمد ایجاد می‌کند. بنابراین سه عنصر قدرت نفوذ و پول حاصل کارکرد هر یک از نهادهای مذکور است بنابراین آماده‌سازی و کارهای سازمانی و نهادی و قانونی لازم برای اجرای الگوی جدید مدیریتی و پیش‌بینی برآیندها و مشکلات ناشی از اجرای آن و نحوه‌ی مقابله پیامدهای منفی در حین اجراء شرط پایداری این رهیافت مدیریتی مطلوب است (پیکو، ۲۰۰۹: ۱۲۳-۱۲۴).

رهیافت حکمروایی خوب روستایی، فرایند تأثیرگذاری همه ارکان اثرگذار روستایی بر مدیریت روستایی با تمام ساز و کارهایی است که به سوی تعالی و پیشرفت روستا و مردم روستایی حرکت می‌کند (رکن‌الدین افتخاری، ۱۳۹۱: ۱). مفهوم حکمروایی از اواخر دهه ۱۹۸۰ وارد مباحث مدیریتی و اداره امور محلی شد که باعث تغییر پارادایم به سمت حکمروایی خوب و توسعه پایدار گردیده است. با نگاهی به جامعه روستایی، نقش آن در تحکیم پایه‌های کشور به وضوح نمایان است، اما این بخش به دلیل معضلاتی به ویژه در زمینه مدیریتی با چالش‌هایی مواجه است (رضایی و همکاران، ۱۳۹۱: ۱). با وجود این شرایط، مدیریت مطلوب روستاها به دلیل دوری و نزدیکی با کالبد و محدوده شهرها می‌بایست به گونه‌ای باشد که علاوه بر مستقل بودن از لحاظ مدیریت، تمام شاخص‌های حکمروایی مطلوب را نیز به خوبی رعایت کند تا شاهد از هم گسیختگی کالبد روستا توسط مؤلفه‌های نامطلوب نباشیم از این رو این تحقیق به دنبال بررسی وضعیت شاخص‌های حکمروایی مطلوب در مدیریت مجموعه روستاهای دهستان شروینه شهرستان جوانرود می‌باشد. بر همین مبنا مساله

اساسی این است که توسعه پایدار مدیریت روستایی از حکمروایی خوب تأثیر می‌پذیرد؟

بخش اول: پیشینه پژوهش

حیدری ساربان (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی اثرات سرمایه اجتماعی در حکمروایی روستایی (مطالعه موردی: روستاهای شهرستان اردبیل) اقدام نموده است که در نهایت نتایج تحقیق نشان داد که بین ابعاد مختلف سرمایه اجتماعی و حکمروایی روستایی منطقه مورد مطالعه رابطه‌ی معناداری وجود دارد و در پایان، با توجه به نتایج پژوهش پیشنهادات کاربردی ارائه شده است. احمدی و چراغی (۱۳۹۶) در تحقیقی به ارزیابی عوامل مؤثر بر تحقق حکمروایی خوب روستایی با تأکید بر عملکرد دهیاری‌ها مطالعه موردی: دهستان چاپاره بالا، شهرستان زنجان اقدام کرده که یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد سطح رضایت مردم از عملکرد دهیاران در وضعیت مطلوبی قرار ندارد.

رحمانی فضلی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به تحلیل جایگاه مدیریت روستایی مبتنی بر رویکرد حکمروایی خوب در توسعه پایدار روستایی (مطالعه موردی: مقایسه بخش مرکزی کوه‌دشت و بخش لواسانات شمیرانات) اقدام کرده که مطابق یافته‌های مدل ویکور، مدیریت مبتنی بر رویکرد حکمروایی خوب و سطح پایداری سکونت‌گاه‌ها در دو منطقه مورد مطالعه از وضعیت بسیار متفاوتی برخوردار است؛ به طوری که در هر دو منطقه، روستاهایی که از وضعیت حکمروایی خوبی برخوردارند، پایداری بهتری نیز دارند. هم چنین، تحلیل رگرسیون چند متغیره، نشان دهنده تأثیر و ارتباط معنی‌دار بین مؤلفه‌های حکمروایی خوب و توسعه پایدار روستایی است.

حیدری مکرر و سنجرانی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای به بررسی اثرات حکمروایی خوب در مدیریت روستایی با تأکید بر توسعه پایدار اقدام نموده است که نتایج نشان از آن دارد که حکمروایی خوب در مدیریت روستایی موجب زمینه مناسب برای نمود مناسب توسعه پایدار روستا ایجاد می‌نماید و مبنای مطلوب در روند توسعه پایدار سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فضایی و سرزمینی و مدیریت نوین روستایی کشور می‌باشد.

مرادی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به مردم‌سالاری و حکمروایی خوب زمینه ساز توسعه با

تأکید بر جامعه روستایی پرداخته که نتایج نشان از آن دارد که بدون شک برقراری حکمروایی خوب در روستاها زمینه توسعه روستایی فراهم گردیده و با توجه به توسعه روستایی توسعه منطقه‌ای و کشوری نیز صورت می‌گیرد. مردم‌سالاری و حکم‌روایی خوب باعث می‌شود که مردم به مسئولان اعتماد نموده و برنامه‌های تدوین شده را تحمیل شده به خود ندانسته و در این زمینه‌ها مشارکت می‌کنند.

اصغری لغمجانی و مهرابی (۱۳۹۴) در مقاله‌ای به بررسی و تحلیل حکمروایی خوب روستایی در توسعه مدیریت روستایی اقدام کرده که نتایج نشان می‌دهد که حکمروایی خوب روستایی مبنایی است در جهت دستیابی به توسعه پایدار و همچنین برای برنامه‌ریزی توسعه روستایی بسیار ضروری و لازم است.

بخش دوم: فرضیه‌های مطروحه نویسنده

فرضیه کلی

توسعه پایدار مدیریت روستایی از حکمروایی خوب تأثیر می‌پذیرد.

فرضیه‌های فرعی

توسعه پایدار مدیریت روستایی از مشارکت تأثیر می‌پذیرد.

توسعه پایدار مدیریت روستایی از مسئولیت‌پذیری تأثیر می‌پذیرد.

توسعه پایدار مدیریت روستایی از پاسخگویی تأثیر می‌پذیرد.

توسعه پایدار مدیریت روستایی از عدالت و برابری تأثیر می‌پذیرد.

توسعه پایدار مدیریت روستایی از توافق جمعی تأثیر می‌پذیرد.

توسعه پایدار مدیریت روستایی از کار آیی و اثربخشی تأثیر می‌پذیرد.

بخش سوم: روش پژوهش

نوع مطالعه و بررسی فرضیه‌ها به روش توصیفی - تحلیلی می‌باشد. جامعه آماری مورد پژوهش در این تحقیق شامل جمعیت خانوار روستاهای دارای شورای اسلامی دهستان شروینه شهرستان جوانرود می‌باشد که مشتمل بر ۱۰۶۹ نفر می‌باشند. تعداد نمونه برابر ۲۸۳ نفر بر اساس فرمول کوکران تعیین شدند. پرسشنامه محقق ساخته بوده و دارای ۵۹ سؤال در حکمروایی خوب با

۲۳ سوال و توسعه پایدار مدیریت روستایی با ۳۶ سؤال می باشد. داده های گردآوری شده بر اساس نرم افزار SPSS۲۲ و آزمون رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

بخش چهارم: یافته های پژوهش

بند اول: توصیفی

از ۲۸۳ نفر پرسش شونده ۸۵ درصد مرد و ۱۵ درصد زن، ۷۱ درصد از افراد متأهل بوده و ۲۹ درصد از آن ها مجرد، بالاترین درصد سنی پاسخ دهنده، متعلق به رده سنی از ۴۱ تا ۵۰ سال با میزان ۳۳ درصد می باشد و پس از آن گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال با میزان ۲۵ درصد، ۵۱ تا ۶۰ سال با میزان ۲۲ درصد دارای بالاترین میزان می باشند. بیشترین درصد تحصیلات افراد را تحصیلات خواندن نوشتن / ابتدایی با میزان ۴۰ درصد بوده و پس از آن بی سواد با میزان ۳۱ درصد و بالاترین درصد اشتغال پاسخ دهنده، متعلق به کشاورز و باغدار با میزان ۲۸ درصد می باشد و پس از آن کارگر با میزان ۲۶ درصد، دامدار با میزان ۲۱ درصد دارای بالاترین میزان می باشند.

بند دوم: استنباطی

برای بررسی فرضیات پژوهش با توجه به اینکه به بررسی تأثیر یک متغیر بر متغیر دیگر اشاره دارد، بهترین آزمون استفاده از رگرسیون گیری می باشد.

فرضیه اصلی: توسعه پایدار مدیریت روستایی از حکمروایی خوب تأثیر می پذیرد.

جدول ۱- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون حکمروایی خوب بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰.۷۴۸۲۶	۰.۱۱۳	۰.۱۳۲	۰.۳۶۳a	۱

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۳.۹۱۲	۱	۳.۹۱۲	۶.۹۸۶	۰.۳۶۳	۰.۱۳۲	۰.۰۱۱b
باقیمانده	۲۵.۷۵۵	۲۸۱	۰.۰۹۱				
کل	۲۹.۶۶۷	۲۸۲					

بخش پنجم: متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی**بند اول: متغیر مستقل: حکمروایی خوب**

بر اساس جدول شماره (۱) تعدادی از شاخص‌های برآزش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل رگرسیون مناسب برآزش شده است. برای تعیین تأثیر حکمروایی خوب به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F=۶/۹۸۶$, $p<۰/۰۵$). بنابراین فرضیه اصلی اول پژوهش مورد تأیید واقع می‌گردد و حکمروایی خوب بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است و بتای به دست آمده برابر ۳۶٪ می‌باشد که نشان می‌دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۳۶٪ تغییر در متغیر وابسته ایجاد می‌شود.

فرضیه فرعی اول: توسعه پایدار مدیریت روستایی از مشارکت تأثیر می‌پذیرد.

جدول ۲- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون مشارکت بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰.۶۷۵۸۸	۰.۲۷۶	۰.۲۹۲	۰.۵۴۰a	۱

منبع	مجموع مجدورات	درجه آزادی	میانگین مجدورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۸.۶۵۳	۱	۸.۶۵۳	۱۸.۹۴۲	۰.۵۴۰	۰.۲۹۲	۰.۰۰۰
باقیمانده	۲۱.۰۱۴	۲۸۱	۰.۴۵۷				
کل	۲۹.۶۶۷	۲۸۲					

بند دوم: متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی**۱- متغیر مستقل: مشارکت**

بر اساس جدول شماره (۲) تعدادی از شاخص‌های برآزش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل

رگرسیون مناسب برازش شده است. برای تعیین تأثیر مشارکت به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F= ۱۸ /۹۴۲$ $p<۰/۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می‌شود و مشارکت بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است و بتای به دست آمده برابر ۰/۵۴ می‌باشد که نشان می‌دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۰/۵۴ تغییر در متغیر وابسته ایجاد می‌شود.

فرضیه فرعی دوم: توسعه پایدار مدیریت روستایی از مسئولیت‌پذیری تأثیر می‌پذیرد.

جدول ۳- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون مسئولیت‌پذیری بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰/۶۸۹۴۵	۰/۲۴۷	۰/۲۶۳	۰/۵۱۳a	۱

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۷۸۰۱	۱	۷۸۰۱	۱۶/۴۱۱	۰/۵۱۳	۰/۲۶۲	۰/۰۰۰
باقیمانده	۲۱۸۶۶	۲۸۱	۰/۴۷۵				
کل	۲۹/۶۶۷	۲۸۲					

۲- متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی

متغیر مستقل: مسئولیت‌پذیری

بر اساس جدول شماره (۳) تعدادی از شاخص‌های برازش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل رگرسیون مناسب برازش شده است. برای تعیین تأثیر مسئولیت‌پذیری به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F= ۱۶/۴۱۱$ ، $p<۰/۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می‌شود و مسئولیت‌پذیری بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است. بتای به دست آمده برابر ۰/۵۱ می‌باشد که نشان می‌دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۰/۵۱ تغییر

در متغیر وابسته ایجاد می شود.

فرضیه فرعی سوم: توسعه پایدار مدیریت روستایی از پاسخگویی تأثیر می پذیرد.

جدول ۴- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون پاسخگویی بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰.۷۱۰۶۱	۰.۲۰۰	۰.۲۱۷	۰.۴۶۶a	

منبع	مجموع مجدورات	درجه آزادی	میانگین مجدورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۶.۴۳۸	۱	۶.۴۳۸	۱۲.۷۴۹	۰.۴۶۶	۰.۲۱۷	۰.۰۱b
باقیمانده	۲۳.۲۲۹	۲۸۱	۰.۵۰۵				
کل	۲۹.۶۶۷	۲۸۲					

۳-متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی

متغیر مستقل: پاسخگویی

بر اساس جدول شماره (۴) تعدادی از شاخص های برازش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی یابیم که مدل رگرسیون مناسب برازش شده است. برای تعیین تأثیر پاسخگویی به عنوان متغیر پیشین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی دار به دست آمد ($F= ۱۲/۷۴۹$, $p<۰/۰۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می شود و پاسخگویی بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است. بنای به دست آمده برابر ۰/۴۶ می باشد که نشان می دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۰/۴۶ تغییر در متغیر وابسته ایجاد می شود.

فرضیه فرعی چهارم: توسعه پایدار مدیریت روستایی از عدالت و برابری تأثیر می‌پذیرد.

جدول ۵- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون عدالت و برابری بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۱.۰۵۲۰۹	۰.۹۸	۰.۱۱۷	۰.۳۴۲a	

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۶.۷۴۹	۱	۶.۷۴۹	۶.۰۹۸	۰.۳۴۲	۰.۱۱۷	۰.۱۷b
باقیمانده	۵۰.۹۱۷	۲۸۱	۱.۱۰۷				
کل	۵۷.۶۶۷	۲۸۲					

۴- متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی

متغیر مستقل: عدالت و برابری

بر اساس جدول شماره (۵) تعدادی از شاخص‌های برآزش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل رگرسیون مناسب برآزش شده است. برای تعیین تأثیر عدالت و برابری به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F= ۶/۰۹۸, p<۰/۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می‌شود و عدالت و برابری بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است. بتای به دست آمده برابر ۰/۳۴ می‌باشد که نشان می‌دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۰/۳۴ تغییر در متغیر وابسته ایجاد می‌شود.

فرضیه فرعی پنجم: توسعه پایدار مدیریت روستایی از توافق جمعی تأثیر می‌پذیرد.

جدول ۶- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون توافق جمعی بر توسعه پایدار مدیریت روستایی

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۰.۹۲۲۴۱	۰.۳۰۷	۰.۳۲۱	۰.۵۶۷a	

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۱۸.۵۲۸	۱	۱۸.۵۲۸	۲۱.۷۷۶	۰.۵۶۷	۰.۳۲۱	.۰۰۰
باقیمانده	۳۹.۱۳۹	۲۸۱	.۸۵۱				
کل	۵۷.۶۶۷	۲۸۲					

۵- متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی

متغیر مستقل: توافق جمعی

بر اساس جدول شماره (۶) تعدادی از شاخص‌های برازش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل رگرسیون مناسب برازش شده است. برای تعیین تأثیر توافق جمعی به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F= ۲۱/۷۶۶, p < ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می‌شود و توافق جمعی بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است.

فرضیه فرعی ششم: توسعه پایدار مدیریت روستایی از کار آبی و اثربخشی تأثیر می‌پذیرد.

جدول ۷- نتایج آزمون تحلیل رگرسیون کار آبی و اثربخشی بر توسعه پایدار مدیریت

خطا	تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
۱.۰۷۱۵۵	.۰۶۴	.۰۸۴	.۲۹۰a	

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	β	R^2	سطح معناداری
رگرسیون	۴.۸۴۸	۱	۴.۸۴۸	۴.۲۲۳	۰.۲۹۰	۰.۰۸۴	.۰۴۶b
باقیمانده	۵۲.۸۱۸	۲۸۱	۱.۱۴۸				
کل	۵۷.۶۶۷	۲۸۲					

۶- متغیر وابسته: توسعه پایدار مدیریت روستایی

متغیر مستقل: کار آبی و اثربخشی

بر اساس جدول شماره (۷) تعدادی از شاخص‌های برازش مدل آورده شده است. با توجه به سطح معناداری به دست آمده از آزمون (کمتر از ۰/۰۵ شده است)، درمی‌یابیم که مدل رگرسیون مناسب برازش شده است. برای تعیین تأثیر کار آبی و اثربخشی به‌عنوان متغیر پیش‌بین و توسعه پایدار مدیریت روستایی به‌عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون تحلیل شدند. طبق جدول بالا مدل معنی‌دار به دست آمد ($F= ۴/۲۲۳$, $p < ۰/۰۵$). بنابراین فرضیه پژوهش مورد تأیید واقع می‌شود و کار آبی و اثربخشی بر توسعه پایدار مدیریت روستایی مؤثر است. بتای به دست آمده برابر ۰/۲۹ می‌باشد که نشان می‌دهد با یک واحد تغییر در متغیر مستقل ۰/۲۹ تغییر در متغیر وابسته ایجاد می‌شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

نتایج بیانگر آن است که کلیه فرضیه‌های پژوهش در سطح اعتماد ۹۵ درصد و میزان معناداری مطلوب $p < ۰/۰۵$ مورد تأیید قرار گرفته‌اند به‌گونه‌ای که به طور کلی حکمروایی خوب بر توسعه پایدار مدیریت روستایی تأثیر دارد و کلیه زیر متغیرهای حکمروایی خوب (مشارکت، مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، عدالت و برابری، توافق جمعی و کار آبی و اثربخشی) بر توسعه پایدار مدیریت روستایی تأثیر دارد. بر این اساس باید بیان داشت که مدیریت روستایی که خود مشتمل بر مسئولین مختلف از شهرستان تا دهیار و شورای اسلامی روستایی می‌باشد باید در راستای توسعه پایدار روستا گام بردارد و در این زمینه باید از شاخص‌های حکمروایی خوب که مورد تأیید بسیاری نهادها، سازمان‌ها، کشورها و افراد برجسته می‌باشد، بهره بگیرد و زمینه ساز مشارکت بیشتر مردم در توسعه روستا شده و در این زمینه حس مسئولیت‌پذیری را در آنها تقویت نماید. همچنین مدیریت باید پاسخگویی بسیاری از مسائل و مشکلات و کارکردهای مختلف در روستای باشد و زمینه ساز کار آبی و اثربخشی فعالیت‌های مختلف گردد. بر این اساس پیشنهادات زیر را می‌توان ارائه داد:

۱- تغییر دیدگاه توسعه به سمت و سوی توسعه پایدار در مناطق روستایی.

۲- تقویت آموزش و توسعه منابع انسانی فراگیر و همیشگی و توجه به سرمایه‌های اجتماعی جهت رسیدن به یک جامعه روستایی با افراد کارا و توانمند که جهت توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه روستا بوده و مثمر ثمر هستند.

۳- استفاده شورایاران و دهیاران از نظرات مردم محلی در بخش‌های مختلف توسعه روستایی.

۴- حرکت در راستای توانمندسازی جامعه محلی و نهادهای مردمی روستایی در فرایند توسعه با همکاری بخش‌های دولتی و خصوصی.

۵- مدیریت روستایی باید نسبت به ترویج، توسعه و بازاریابی محصولات کشاورزی و دامی روستا نقش داشته باشد.

۶- بسترسازی قانونی و اجتماعی مشارکت حداکثری روستائیان در تمامی مراحل تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی امور مربوط به روستائیان و دادن قدرت مؤثر اقتصادی-سیاسی به آن‌ها.

منابع و مآخذ

الف) منابع فارسی

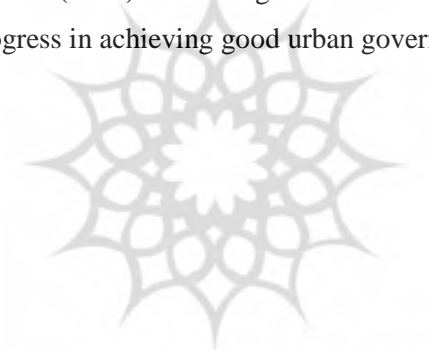
- احمدی، منیژه و مهدی چراغی (۱۳۹۶)، ارزیابی عوامل مؤثر بر تحقق حکمروایی خوب روستایی با تاکید بر عملکرد دهیاری‌ها مطالعه موردی: دهستان چایپاره بالا، شهرستان زنجان، فصلنامه جغرافیا، مقاله ۳، دوره ۲۸، شماره ۱ - شماره پیاپی ۲۸، پاییز، صفحه ۳۳-۴۴
- اصغری لغجانی، صادق و محسن مهرابی (۱۳۹۴)، بررسی و تحلیل حکمروایی خوب روستایی در توسعه مدیریت روستایی، کنفرانس ملی مهندسی معماری، عمران و توسعه کالبدی، کوه‌دشت، شهرداری کوه‌دشت، شرکت پنام خط نوین.
- حیدری ساریان و کیل (۱۳۹۶). بررسی اثرات سرمایه اجتماعی در حکمروایی روستایی (مطالعه موردی: روستاهای شهرستان اردبیل). مطالعات توسعه اجتماعی - فرهنگی. ۶ (۲): ۹-۴۴
- حیدری، سامان (۱۳۹۴)، آثار بازارچه مرزی در تحولات فضایی شهر جوانرود، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی تهران.
- حیدری مکرر، حمید و زهره سنجرانی (۱۳۹۶)، بررسی اثرات حکمروایی خوب در مدیریت روستایی با تاکید بر توسعه پایدار، کنفرانس ملی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی، کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون.
- رحمانی فضلی، عبدالرضا؛ رحمت الله منشی زاده؛ بیژن رحمانی و جهانبخش علیپوریان (۱۳۹۶)، تحلیل جایگاه مدیریت روستایی مبتنی بر رویکرد حکم‌روایی خوب در توسعه پایدار روستایی (مطالعه موردی: مقایسه بخش مرکزی کوه‌دشت و بخش لواسانات شمیرانات)، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی روستایی ۶ (۱).
- رضائی، علی (۱۳۹۲)، اصول مدیریت، چاپ دوم: انتشارات سمت.
- رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا و بدری، سید علی (۱۳۸۱)، ارزیابی پیامدهای اقتصادی ادغام روستاها پس از حادثه زلزله از دیدگاه توسعه پایدار، فصلنامه مدرس،

شماره ۲۹، دانشگاه تربیت مدرس.

- مرادی، ماریا؛ محمد نظری؛ محسن فتحی و تورج صادقی (۱۳۹۵)، مردم سالاری و حکمروایی خوب زمینه ساز توسعه با تأکید بر جامعه روستایی، نهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، تهران، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت.

(ب) منابع لاتین

- Picou, j.s, (۱۹۹۹), Theoretical trends in environment sociology: implection for resource management in the modern word, paper presented at the social and economics planing conference, minerals management service, agust ۲۴-۲۶, parkcity utah.
- UN-HABITAT (۲۰۰۹). Urban governance index (UGI) a tool to measure progress in achieving good urban governance. Available in.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پروفیسر شگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی